

Evropský antibiotický den (EAAD)

18. listopad byl v roce 2008 prohlášen Evropským antibiotickým dnem (European Antibiotic Awareness Day - EAAD). Jedná se o celoevropskou kampaň za omezení užívání antibiotik v situacích, kdy nejsou vhodná, zejména u virových infekcí.

Tuto kampaň koordinuje Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a podporuje i Světová zdravotnická organizace.

Evropský antibiotický den je v mnoha zemích Evropy spojen s aktivitami, které jsou zacíleny především na širokou laickou veřejnost.

V letošním roce připravilo ECDC nové informační letáky (infografiky), které názorně zobrazují šíření bakteriální rezistence v běžném denním životě – v komunitě, při chovu užitkových zvířat, v nemocnicích a léčebných ústavech. Stále významnější roli v šíření rezistence má cestování.

Antibiotická rezistence vzniká přirozeně mutacemi bakteriálních genů. Nadměrným a nevhodným používáním antibiotik urychlujeme její vznik a šíření rezistentních bakterií. Tyto často multirezistentní (odolné vůči celé řadě antibiotik) nebo panrezistentní (odolné vůči všem dostupným antibiotikům) bakterie pak mohou být příčinou obtížně léčitelných, ba dokonce neléčitelných infekcí.

Stále více jsme ohroženi narůstající odolností bakterií k antibiotikům, a tedy možným selháním léčby v situacích, kdy budeme antibiotika potřebovat ke zvládnutí závažné infekce. Vývoj nových antibiotik v posledních letech významně zaostával. I přes současné oživení a uvedení několika nových preparátů na trh není důvod k optimismu. Jejich účinnost může být neopatrným zacházením velmi záhy ztracena.

Za zachování účinnosti antibiotik jsme zodpovědní všichni – nejen zdravotníci, ale i pacienti. Nesmíme zapomenout ani na politiky, kteří mohou podporou preventivních programů situaci pozitivně ovlivnit.

Jako lékaři předepisujeme vhodná antibiotika tam, kde je to skutečně třeba, a na dobu nezbytně nutnou. Zvažme pečlivě každou indikaci, zvažme i možné nežádoucí účinky zbytečně podaných antibiotik.

Jako pacienti užívejme lékařem předepsaná antibiotika v doporučených intervalech a dávkách. Nenuťme lékaře, aby nám nebo dokonce našim dětem předepsal antibiotika, pokud to sám neuzná za prospěšné. Věnujme se více prevenci – otužování, dopřejme si vitamíny, zvažme očkování proti chřipce, která se může komplikovat bakteriální superinfekcí.

Ti, které tato problematika zajímá, najdou řadu informací dokonce i v českém jazyce na <http://ecdc.europa.eu/cs/eaad/Pages/Home.aspx>

Prim. MUDr. Tamara Bergerová
Zástupce přednosty Ústavu mikrobiologie FN